

Descrierea problemei:

Înscrierea în registrele de stare civilă române a mențiunilor privind schimbarea numelui și/sau prenumelui intervenite în străinătate.

Cadrul legal:

1. Codul Civil
2. Legea 119/1996 cu privire la actele de stare civilă
3. Metodologia din 26 ianuarie 2011 de emitere și completare a actelor de stare civilă aprobată prin Hotărârea Guvernului nr 64/2011, cu modificările și completările ulterioare

Pașii de urmat pentru soluționare:

Pasul 1

Depunerea cererii la SPCLEP sau la primăria care deține actul pe care urmează să se opereze mențiunea, personal sau prin împuternicit

Cererile de înscriere a modificărilor intervenite în statutul civil al persoanei **sau cu privire la nume** ori ca urmare a rectificării actelor de stare civilă, produse în străinătate, precum și cu privire la regimul matrimonial ales în fața autorităților/instituțiilor străine competente se depun **personal sau prin împuternicit** cu procură specială la **serviciul public comunitar local de evidență a persoanelor/primăria unității administrativ-teritoriale** care are în păstrare actul pe marginea căruia urmează să se opereze mențiunea; modificările se înscriu de ofițerul de stare civilă prin mențiune pe actele de stare civilă, cu aprobarea șefului serviciului public comunitar județean de evidență a persoanelor/directorului D.G.E.P.M.

Art. 44. alin.(1) din Legea 119/1996 (care se completează cu textul art.117 din Metodologie)

Situație specială - când schimbarea de nume și/sau prenume a avut loc **prin intermediul unei hotărâri judecătorești pronunțate în străinătate**

Cetățenii români aflați în străinătate, în al căror statut civil a intervenit una dintre modificările referitoare la (...) **schimbare de nume și/sau prenume - în cazul când schimbarea s-a făcut în baza unei hotărâri judecătorești pronunțate în unul dintre statele membre ale Uniunii Europene sau în unul dintre statele cu care România are încheiate tratate/convenții/acorduri de asistență juridică ori hotărâri judecătorești care sunt recunoscute în prealabil de către tribunalul competent din țară -pot depune, la misiunea diplomatică sau oficiul consular de carieră al României din statul de reședință, cerere însoțită de documentele justificative, în vederea înscrierii în registrele de stare civilă române a schimbărilor intervenite în statutul lor civil.**

Art. 118 alin. (1) din Metodologie

Pasul 2

Anexarea următoarelor documente: documentul străin de schimbare a numelui/prenumelui în original și copie, traducerea legalizată în original și copie, copii ale certificatelor de stare civilă române, copie CI/pașaport

Cererea de înscriere a mențiunii.... și este însoțită de următoarele documente:

a) documentul de schimbare a numelui și/sau a prenumelui, emis de autoritățile străine, în original și în fotocopie;

- b)** traducerea legalizată a documentului, în original și în fotocopie;
- c)** fotocopia certificatului de naștere și/sau de căsătorie al persoanei pentru care se solicită înscrierea mențiunii;
- d)** fotocopia pașaportului emis de autoritățile române sau, după caz, străine, al persoanei reprezentate.

Art. 117 alin. (3) din Metodologie

Pasul 3

Autentificarea procurii speciale pentru împuternicit

Cererea de înscriere a mențiunii se depune (...) prin împuternicit cu procură specială, autentificată conform prevederilor art. 72 alin. (6) sau prin împuternicire avocațială (...)

Art. 117 alin. (3) din Metodologie

Pasul 4

Legalizarea/supralegalizarea documentelor străine conform normelor

Documentele administrative sau judecătorești în baza cărora s-a dispus în străinătate schimbarea numelui de familie sau a prenumelui sunt supuse condițiilor de legalizare/supralegalizare prevăzute la art. 72 alin. (6).

Art. 117 alin. (2) din Metodologie

Când schimbarea numelui și/sau prenumelui se face în baza unui document administrativ, acesta, alături de celelalte documente prevăzute la **art. 117 alin. (3)**, se anexează în fotocopie legalizată de către misiunea diplomatică sau oficiul consular de carieră al României din statul de reședință, în vederea înscrierii mențiunii.

Art. 118 alin. (2) din Metodologie

Pasul 5

Obținerea avizului șefului SPCLEP sau DGEPMB pentru înscrierea mențiunii

M.A.E. – D cons trimite D.E.P.A.B.D. cererea, însoțită de întreaga documentație, cu privire la înscrierea mențiunilor pe marginea actelor de stare civilă.

Art. 118 alin. (4) din Metodologie

D.E.P.A.B.D. avizează înscrierea mențiunilor, procedează la procurarea certificatelor sau extraselor de stare civilă, după caz, și le transmite, prin M.A.E. - Dcons.

Art. 118 alin. (5) din Metodologie

Pasul 6

Operarea mențiunii de către ofițerul de stare civilă

Schimbarea numelui și/sau a prenumelui intervenită în străinătate, privind persoanele ale căror acte de naștere și de căsătorie sunt înregistrate în România, se înscrie prin mențiune pe marginea actelor de stare civilă, cu respectarea prevederilor **art. 93.¹ (Art. 117 alin. (1) din Metodologie)**

¹ **Art. 93.** - (1) Atunci când se primesc, direct din străinătate, comunicări de mențiuni, acestea se operează numai cu aprobarea D.E.P.A.B.D., cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2).

(2) Înscrierea în actele de stare civilă a unor hotărâri străine, care se referă la statutul civil al cetățenilor români, se face după recunoașterea hotărârii străine de către tribunalul competent a soluționa cererea de recunoaștere, respectiv tribunalul de pe raza județului unde își are sau a avut domiciliul persoana interesată, fără avizul D.E.P.A.B.D.; cererea se depune la S.P.C.L.E.P sau, după caz, la primăria competentă și va fi însoțită de hotărârea străină și traducerea acesteia, în fotocopie, hotărârea prin care s-au recunoscut pe teritoriul României efectele hotărârii străine, definitivă și irevocabilă, în original, precum și orice alte documente necesare înscrierii mențiunii.

Provocările întâlnite în soluționarea problemei

- Acces limitat la informații, procedura nefiind suficient popularizată
- Dificultăți în îndeplinirea cerințelor de legalizare/supralegalizare a documentelor
- Posibile întârzieri în obținerea avizului de la SPCLEP/DGEPMB
- Rezolvarea pe cont propriu poate fi dificilă din cauza complexității procedurii

În concluzie, cadrul legal există dar nu este pe deplin accesibil publicului larg, iar procedura necesită eforturi semnificative din partea solicitantului. Cooperarea cu autoritățile poate întâmpina dificultăți procedurale. Rezolvarea pe cont propriu este anevoioasă în lipsa consilierii de specialitate.

Acest document a fost elaborat în cadrul proiectului Creșterea capacității comunităților rome din România prin intermediul parajuriștilor comunitari, implementat de către Expert Forum și finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene 2014 – 2021 – Active Citizens Fund România. Opiniile exprimate în acest document aparțin autorului și nu reflectă neapărat poziția organizațiilor implicate.

Proiect derulat de:

ASOCIAȚIA NAȚIONALĂ
A PARA-JURIȘTILOR DIN MOLDOVA

(3) În situațiile în care hotărârile străine sunt recunoscute, potrivit legii, de plin drept în România, cererea persoanei interesate se trimite, pentru avizare, la D.E.P.A.B.D., de către primăria competentă, însoțită de actul original, fotocopie și traducerea legalizată a acestuia, în limba română, legalizată conform prevederilor art. 72 alin. (6).

(4) Mențiunile trimise de D.E.P.A.B.D. se operează așa cum au fost formulate în comunicarea scrisă, întocmită potrivit modelului prevăzut în anexa nr. 40.